

INTERPELLATION 1/2008 rd

Nedläggningen av Stora Enso Oyj:s fabriker och statens ägarpolitik

Till riksdagen

Den 25 oktober 2007 gick Stora Enso Oyj ut med ett börsmeddelande om att bolaget för gott lägger ner sitt pappersbruk i Summa och en maskin för tidskriftspapper i fabriken i Anjala samt sina cellulosafabriker i Kemijärvi och Norrsundet i Sverige. Dessutom tänker Stora Enso sälja sina fabriker och möjligen också sitt sågverk i Kotka och sanera ut hundratals anställda inom koncernförvaltningen och sina koncentrerade tjänster i Finland och andra länder. Efter avslutade samarbetsförhandlingar har antalet anställda som får gå preciserats till 985.

Statens innehav i Stora Enso är 25 procent. Folkpensionsanstalten har ytterligare 10 procent. Och ändå har regeringen bara passivt sett på utan att försöka hindra besluten att lägga ner Stora Ensos enheter. Ministrarna har i olika sammanhang kommit med motstridiga uppgifter om från och med när de har fått veta eller haft en aning om de planerade indragningarna. Statsminister Vanhanen uppger att han fått veta om bolagets beslut kvällen innan, och minister Häkämies som ska ha ägarstyrningsfrågor på sitt bord strax innan börsmeddelandet offentliggjordes.

Regeringens passivitet är förbryllande, inte minst som de argument för fabriksnedläggelserna som Stora Enso anfört har visat sig vara felaktiga när det gäller tillgång på virke, enheternas lönsamhet och energianvändning. Dessutom har en lång rad frågetecken bl.a. kring förhandlingarna om ryska virkestullar och möjligheterna att öka användningen av inhemsk råvara ännu inte rätats ut.

De anställda på cellulosafabriken i Kemijärvi och pappersbruket i Summa föreslår att verksamheten ska fortsätta och utvecklas.

Regeringen envisas hela tiden med att tala om eftervård i stället för att försöka påverka Stora Enso att låta verksamheten vid anläggningarna fortsätta. Regeringen har inte försökt rädda ens Kemijärvifabriken, trots att den är den största enskilda arbetsgivaren i östra Lappland. Alla nyckeltal för regional utveckling visar att östra Lappland har drabbats av den svåraste omstruktureringen i Finland. Det finns inga argument för Stora Enso att lägga ner den lönsamma verksamheten. Omstruktureringsproblemen drabbar också de anställda som berörs av Summafabriken i Kymmene.

Regeringen lämnade den 21 september 2007 en proposition till riksdagen med förslag till lag om statens bolagsinnehav och ägarstyrning. I motiven till propositionen säger regeringen att staten använder sin rösträtt officiellt och formellt endast vid bolagsstämmorna, men i praktiken reder bolagets styrelse och operativa ledning på förhand ut hur de större ägarna förhåller sig till investeringar och andra motsvarande projekt som är betydande för bolaget. Inofficiella kontakter med anknytning till dessa situationer och användning av inflytelse som baserar sig på ägande är en betydande del av ägarstyrningen och det aktiva ägarskapet.

När riksdagen antog lagen godkände den samtidigt följande uttalande: "Riksdagen förutsätter att regeringen i sin ägarpolitik tar hänsyn till sto-

ra industriföretags sysselsättande roll och effekter för den regionala ekonomin". Men regeringen ser inte ut att tillmäta vare sig den sysselsättande rollen för den regionala ekonomin eller de sociala effekterna av Stora Ensos beslut det värde de förtjänar.

I sin framtida ägarpolitik bör staten ge frågan om samhällsansvar betydligt större tyngd, inte minst med tanke på sysselsättningen och den regionala ekonomin.

De ansvariga ministrarna i regeringen har gång på gång dragit sig undan sitt ansvar, och de partier som sitter med i regeringen har kommit med ytterst motstridiga uttalanden. Statsminister Vanhanen har upprepade gånger vägrat ge en redogörelse eller komma med en upplysning om statens ägarstyrning.

På grundval av det ovanstående och med hänvisning till 43 § i Finlands grundlag framställer vi följande interpellation till den behöriga ministern:

Anser regeringen att det är rätt och motiverat att fabrikerna i Kemijärvi och Summa läggs ner,

eller tänker regeringen göra något för att säkerställa att fabrikerna får fortsätta genom att vid behov utnyttja sin rösträtt på Stora Ensos bolagsstämma och

hur tänker regeringen framöver se till att staten i sin ägarpolitik tar sitt samhällsansvar?

Helsingfors den 8 februari 2008

Martti Korhonen /vänst
Annika Lapintie /vänst
Veijo Puhjo /vänst
Unto Valpas /vänst
Markus Mustajärvi /vänst
Jyrki Yrttiaho /vänst
Esko-Juhani Tennilä /vänst
Mikko Kuoppa /vänst
Matti Kauppila /vänst
Minna Sirnö /vänst
Merja Kyllönen /vänst
Jaakko Laakso /vänst
Paavo Arhinmäki /vänst
Pentti Tiusanen /vänst
Matti Kangas /vänst
Erkki Virtanen /vänst
Tarja Filatov /sd
Jutta Urpilainen /sd
Erkki Tuomioja /sd
Antti Kalliomäki /sd
Jouko Skinnari /sd
Matti Ahde /sd
Pia Viitanen /sd
Rakel Hiltunen /sd
Jacob Söderman /sd
Marjaana Koskinen /sd

Marko Asell /sd
Maria Guzenina-Richardson /sd
Ilkka Kantola /sd
Krista Kiuru /sd
Merja Kuusisto /sd
Päivi Lipponen /sd
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Tuula Peltonen /sd
Tommy Tabermann /sd
Katja Taimela /sd
Pauliina Viitamies /sd
Antti Vuolanne /sd
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Heli Paasio /sd
Saara Karhu /sd
Maarit Feldt-Ranta /sd
Kari Rajamäki /sd
Johannes Koskinen /sd
Matti Saarinen /sd
Jukka Gustafsson /sd
Eero Heinäluoma /sd
Esa Lahtela /sd
Reijo Kallio /sd
Kimmo Kiljunen /sd
Reijo Laitinen /sd
Sirpa Paatero /sd

IP 1/2008 rd — Martti Korhonen /vänst m.fl.

Anneli Kiljunen /sd
Tero Rönni /sd
Leena Rauhala /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Tarja Tallqvist /kd
Sari Palm /kd
Kari Kärkkäinen /kd

Päivi Räsänen /kd
Bjarne Kallis /kd
Raimo Vistbacka /saf
Timo Soini /saf
Pertti Virtanen /saf
Sinikka Hurskainen /sd
Liisa Jaakonsaari /sd.